

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณี การแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฟ. และบริษัท อ.

ระหว่าง	บริษัท ฟ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ
	บริษัท อ.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

การแจ้งผลการรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ฟ. ได้ยื่นแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจ พร้อมเอกสารหลักฐาน ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ เพื่อขอแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฟ. และบริษัท อ. ซึ่งได้กระทำการรวมธุรกิจ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยได้แจ้งผลการรวมธุรกิจ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฟ. และบริษัท อ. มีรายละเอียดดังนี้

๑. ข้อมูลผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ

บริษัท ฟ. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ประกอบธุรกิจจำหน่ายและให้บริการติดตั้ง และดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงการให้บริการด้านเทคโนโลยี โดยมีรายได้ในปี ๒๕๖๕ จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท และผู้ถือหุ้นบริษัทได้แก่ (๑) บริษัท ฟฟ.๑ สัดส่วนหุ้นร้อยละ ๕๑ (๒) บริษัท ฟฟ.๒ สัดส่วนหุ้นร้อยละ ๔๙

๑.๒ ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

บริษัท อ. เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย ประกอบธุรกิจให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีรายได้ในปี ๒๕๖๕ จำนวน xxx,xxx,xxx บาท และผู้ถือหุ้นทั้งหมดก่อนการรวมธุรกิจ คือ บริษัท ออ.

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ ๑ กันยายน ๒๕๖๖

๒.๒ วันที่แจ้งผลการรวมธุรกิจ ๕ กันยายน ๒๕๖๖

๒.๓ มูลค่าการรวมธุรกิจ xx,xxx,xxx บาท

๒.๔ วัตถุประสงค์ของการรวมธุรกิจ

บริษัท ฟ. ได้ชี้แจงในแบบแจ้งผลการรวมธุรกิจว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแอปพลิเคชันส่งเสริมธุรกิจ ซึ่งเป็นหนึ่งในกิจกรรมสำคัญของการประกอบธุรกิจของบริษัท ฟ. เนื่องจากบริษัท อ. เป็นบริษัทบริการที่ปรึกษาด้านระบบ SAP ในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยให้เพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่บริษัท ฟ. ในด้านการบริการให้คำปรึกษาระบบ SAP ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ผู้นำด้านการปรับเปลี่ยนไปสู่ดิจิทัลในระดับโลก

๒.๕ วิธีการรวมธุรกิจ

บริษัท ฟ. ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัท อ. จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ หุ้น คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด จากบริษัท ออ. (ผู้ถือหุ้นเดิม)

๓. โครงสร้างผู้ถือหุ้นหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ฟ. เป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัท อ.

๔. ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๔.๑ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ คือ บริษัท ฟ. ประกอบธุรกิจจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ การให้บริการติดตั้งและดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ รวมถึงการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยในการดำเนินธุรกิจของบริษัท ฟ. มีการจำหน่ายสินค้าและให้บริการแก่ลูกค้าที่เป็นบริษัทและองค์กรธุรกิจ (Business to Business: B2B) เท่านั้น และมีขอบเขตการจำหน่ายสินค้าและให้บริการทั่วประเทศไทย ช่องทางการจำหน่ายและให้บริการมีทั้งผ่านทางออนไลน์และจำหน่ายโดยตรงต่อลูกค้า รวมถึงผ่านทางผู้จัดจำหน่ายและพันธมิตรทางธุรกิจของบริษัท ฟ.

๔.๒ ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ คือ บริษัท อ. ประกอบธุรกิจให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศแก่ลูกค้าทั้งภาครัฐและเอกชน โดยในการดำเนินธุรกิจของบริษัท อ. มีขอบเขตการให้บริการทั่วประเทศไทย ช่องทางการจำหน่ายและให้บริการมีทั้งผ่านทางออนไลน์และจำหน่ายโดยตรงต่อลูกค้า ดังนั้น จากการพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่แจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฟ. และบริษัท อ. พบว่า สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้มี ๒ ตลาด ได้แก่ (๑) ตลาดการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ เนื่องจากเป็นตลาดที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันในห่วงโซ่อุปทานระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ และ (๒) ตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากเป็นตลาดที่ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจประกอบธุรกิจในตลาดเดียวกัน

๕. ขอบเขตตลาด

๕.๑ ตลาดการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์

๕.๑.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

(๑) การทดแทนด้านอุปสงค์

เมื่อพิจารณาการทดแทนด้านอุปสงค์ พบว่า สินค้าประเภทคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ (เรียกรวมกันว่า Hardware และ

Software คอมพิวเตอร์) ซึ่งเป็นสินค้าในกลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการใช้งานกันโดยทั่วไปและเป็นวงกว้าง โดยมักจะต้องใช้งานร่วมกันเพื่อให้คอมพิวเตอร์สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในการใช้งานคอมพิวเตอร์นั้น จำเป็นต้องมีการดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ทั้งในส่วนของอุปกรณ์และซอฟต์แวร์ให้สอดคล้องและทันกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี และระบบคอมพิวเตอร์ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาโดยบริษัทผู้ผลิตคอมพิวเตอร์และผู้พัฒนาซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ทำให้บริษัทที่ประกอบธุรกิจในการให้บริการคำปรึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และการดูแลรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาจมีการจำหน่ายสินค้าที่เป็นอุปกรณ์ต่อพ่วง และ/หรือ ซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์บางรายการที่จำเป็นต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงเป็นความเกี่ยวเนื่องกันของการใช้งานสินค้าด้านคอมพิวเตอร์และบริการที่เกี่ยวข้อง โดยผู้บริโภคจากผู้ประกอบธุรกิจที่อยู่ในธุรกิจทั้ง ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) ตลาดการจำหน่ายสินค้าและการให้บริการดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ และ (๒) ตลาดการให้บริการคำปรึกษาเกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการดูแลรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

นอกจากนี้ การบริการติดตั้งและดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ เป็นการให้บริการที่มีได้ถูกควบคุมภายใต้กฎหมายเฉพาะและไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการใด อีกทั้งในการประกอบธุรกิจโดยทั่วไป ผู้ประกอบธุรกิจยังสามารถให้บริการติดตั้งและดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ได้หลากหลายยี่ห้อ โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นการให้บริการติดตั้งและดูแลรักษา คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ รวมถึงอุปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งเป็นฮาร์ดแวร์ (Hardware) และ/หรือระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมการใช้งาน ชุดคำสั่ง รวมถึงระบบปฏิบัติการต่าง ๆ ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ (Software) ของผู้ผลิตรายใดรายหนึ่งเท่านั้น อีกทั้งการบริการติดตั้งและดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ ยังเป็นธุรกิจที่ต่อเนื่องจากธุรกิจค้าปลีกและจำหน่าย Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ ทำให้ผู้ประกอบการค้าปลีกและจำหน่ายหลายรายอาจจัดให้มีการบริการและดูแลรักษา ควบคู่ไปกับการผลิต และ/หรือการจำหน่าย Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ได้ โดยดำเนินการในรูปแบบของการบริการเสริมจากธุรกิจค้าปลีกและจำหน่าย Hardware และ Software คอมพิวเตอร์เพื่อส่งเสริมการขายของตน ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีจำนวนผู้ประกอบการค้าปลีกและจำหน่ายที่ยังดำเนินการอยู่ ๔,๓๗๑ ราย^๑ ทำให้โอกาสในการประกอบธุรกิจบริการติดตั้งและดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ โดยผู้ประกอบการค้าปลีกและจำหน่ายมีจำนวนมากเช่นเดียวกัน

ดังนั้น ในการพิจารณาด้านอุปสงค์ ผู้บริโภคมีทางเลือกมากมายในการรับบริการติดตั้งและดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นการรับบริการจากผู้ประกอบธุรกิจที่ให้บริการติดตั้งและดูแลรักษาเพียงอย่างเดียว หรือผู้ประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ โดยที่ผู้บริโภคยังคงรับบริการตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้บริโภคอยู่ เช่นนี้ การให้บริการติดตั้งและดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ โดยผู้ประกอบการจรรยาใด ๆ จึงเป็นการบริการที่ทดแทนกันได้ ในด้านอุปสงค์

(๒) การทดแทนด้านอุปทาน

เมื่อพิจารณาการทดแทนด้านอุปทาน พบว่า ในการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจจำหน่ายสินค้าและการให้บริการดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ เป็นการบริการที่มีได้ถูกควบคุมภายใต้กฎหมายเฉพาะและไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการใด ดังนั้น หากผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าและการให้บริการดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์รายใดประสงค์ที่จะเปลี่ยนแปลงลักษณะการบริการ แต่ยังคงตอบสนองวัตถุประสงค์ในการใช้งานเดิม

^๑ อ้างอิงฐานข้อมูลผู้ประกอบการประเภทค้าปลีกและจำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ (รหัสธุรกิจ ๔๗๔๑๑) ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖ ตามเว็บไซต์คลังข้อมูลธุรกิจของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ของผู้บริโภค เช่น การเปลี่ยนรูปแบบหรือยี่ห้อของ Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ที่ผู้ประกอบการต้องใช้ในการบริการติดตั้ง หรือยกเลิกการติดตั้ง Hardware และ Software คอมพิวเตอร์บางประเภท หรือการเปลี่ยนลักษณะการประกอบธุรกิจจากการจำหน่ายและให้บริการเป็นการให้บริการอย่างเดียว หรือการให้บริการในลักษณะของการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการซ่อมบำรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือการออกแบบและติดตั้งระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น ผู้ประกอบการรายดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ทันที โดยไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานราชการหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขใดก่อน

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการที่เป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือการให้บริการดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ มักจะมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านของระบบคอมพิวเตอร์ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี รวมทั้งความพร้อมทางด้านบริการหลังการขายและการให้คำแนะนำต่อลูกค้า ผู้ประกอบการจึงสามารถขยายขอบเขตและลักษณะการให้บริการไปเป็นการให้บริการให้คำปรึกษาสำหรับลูกค้าเพื่อสร้างความสะดวกสบายด้านการดำเนินธุรกิจ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้เช่นกัน

ดังนั้น ในการพิจารณาด้านอุปทาน ผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าและการให้บริการดูแลรักษา Hardware และ Software คอมพิวเตอร์ จึงสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการได้โดยง่าย โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนหรือความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

๕.๑.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า รูปแบบธุรกิจการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ มีช่องทางการจำหน่ายสินค้าและการให้บริการที่เกี่ยวข้องนั้นมีหลากหลาย และมีทุกจังหวัดในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นการมีหน้าร้านจำหน่ายสินค้า การติดต่อเพื่อจำหน่ายสินค้าโดยตรงให้กับลูกค้า การจำหน่ายผ่านทางตัวแทนและ/หรือพันธมิตรทางธุรกิจ และการขายและ/หรือให้บริการผ่านทางออนไลน์ จึงส่งผลให้การจัดจำหน่ายหรือให้บริการนั้นครอบคลุมทั่วประเทศ เป็นพื้นที่บริการเดียว และมีเงื่อนไขในการแข่งขันในลักษณะเดียวกันทุกพื้นที่ ดังนั้น ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ ในระดับประเทศไทย

๕.๒ ตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๒.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

(๑) การทดแทนด้านอุปสงค์

เมื่อพิจารณาการทดแทนด้านอุปสงค์ พบว่า ผู้ประกอบการบริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ (ที่ปรึกษา IT) สามารถให้บริการที่เกี่ยวกับ Software ได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น Software สำเร็จรูป (กล่าวคือ Software ที่ได้สร้างสรรค์โดยบุคคลอื่น และผู้ประกอบการบริการที่ปรึกษา IT ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้) หรือ Software ซึ่งผู้ประกอบการบริการที่ปรึกษา IT นั้นได้สร้างสรรค์ขึ้นเองด้วยเหตุนี้ ผู้บริโภคจึงมีทางเลือกมากมายในการรับบริการที่ปรึกษา IT เช่น การรับคำปรึกษาในการใช้ Software สำเร็จรูปเพื่อรองรับการทำธุรกิจของผู้บริโภคจากผู้ประกอบการบริการที่ปรึกษา IT ทั่วไป การว่าจ้างให้ผู้ประกอบการบริการที่ปรึกษา IT จัดทำ Software ขึ้นมาใหม่ตามความประสงค์ของผู้บริโภคเพื่อทดแทน Software สำเร็จรูป เป็นต้น ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีจำนวนผู้ประกอบการบริการที่ปรึกษา IT ที่ยังดำเนินการอยู่ ๑,๓๘๐ ราย^๒

ดังนั้น ในการพิจารณาด้านอุปสงค์ การบริการที่ปรึกษา IT จึงมีลักษณะเป็นการบริการที่ทดแทนกันได้ในด้านอุปสงค์

^๒ อ้างอิงฐานข้อมูลผู้ประกอบการประเภทกิจกรรมการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและคอมพิวเตอร์อื่น ๆ คำปรึกษาและจำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ (รหัสธุรกิจ ๔๗๔๑๑) ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๖ ตามเว็บไซต์คลังข้อมูลธุรกิจของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

(๒) การทดแทนด้านอุปทาน

เมื่อพิจารณาการทดแทนด้านอุปทาน พบว่า ในการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจบริการที่ปรึกษา IT เป็นบริการที่มีได้ถูกควบคุมภายใต้กฎหมายเฉพาะและไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานราชการใด ประกอบกับความหลากหลายของ Software ที่ใช้ในการให้บริการที่ปรึกษา IT ทำให้ผู้ประกอบธุรกิจบริการที่ปรึกษา IT มีทางเลือกในการนำ Software ประเภทใดประเภทหนึ่งหรือหลายประเภทมาใช้ในการให้บริการแก่ผู้บริโภครได้ โดยไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานราชการหรือปฏิบัติตามเงื่อนไขใดก่อน

ดังนั้น ในการพิจารณาด้านอุปทาน ผู้ประกอบธุรกิจบริการที่ปรึกษา IT จึงสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการได้โดยง่าย โดยไม่ต้องแบกรับภาระต้นทุนหรือความเสี่ยงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญแต่อย่างใด

๕.๒.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

เมื่อพิจารณาด้านภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า รูปแบบธุรกิจบริการที่ปรึกษา IT ซึ่งมีช่องทางการให้บริการสำหรับการให้คำปรึกษาด้าน IT นั้นมีหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อเพื่อให้บริการโดยตรงให้กับลูกค้า เช่น การเข้าติดต่อเพื่อยื่นข้อเสนอราคา หรือเข้าร่วมการประชุมราคาสำหรับโครงการต่าง ๆ เป็นต้น หรือการให้บริการผ่านทางออนไลน์ จึงส่งผลให้การให้บริการนั้นครอบคลุมทั่วประเทศ เป็นพื้นที่บริการเดียว และมีเงื่อนไขในการแข่งขันในลักษณะเดียวกันทุกพื้นที่ ดังนั้น จึงพิจารณาขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ คือ ในระดับประเทศไทย

จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดจากตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เห็นควรกำหนดขอบเขตตลาด คือ ตลาดการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย และ ตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย

๖. ยอดเงินขาย

เพื่อตรวจสอบว่าการรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่งหรือไม่ จะพิจารณาจากยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป

เมื่อพิจารณายอดเงินขายของตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ตลาดการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ และตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ มียอดเงินขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ซึ่งอาจเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง จึงต้องพิจารณาต่อไปว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่ โดยการพิจารณาจากส่วนแบ่งตลาด ตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

๗. ส่วนแบ่งตลาด

ในการพิจารณาว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ หรือไม่ จะพิจารณาจากยอดเงินขายในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาด ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓)

๗.๑ ตลาดการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ ในประเทศไทย ปี ๒๕๖๕

ข้อมูลส่วนแบ่งตลาดในตลาดการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ พบว่า บริษัท พ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx ซึ่งมีผู้ใช้ผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกในตลาด และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับ ๕๒.๕๘ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ ส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

๗.๒ ตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย ปี ๒๕๖๕

ข้อมูลส่วนแบ่งตลาดในตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย ปี ๒๕๖๕ พบว่า ก่อนการรวมธุรกิจ บริษัท พ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx ส่วนบริษัท อ. (ผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ) มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ x.xx ซึ่งทั้งสองรายมิใช่ผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกในตลาด และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) เท่ากับ ๓๖.๗๑ โดยภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท พ. มีส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ x.xx และผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR๓) ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

ข้อกฎหมาย

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ “ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ” ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๓ กำหนดว่า “การรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หมายความว่า การรวมธุรกิจที่ยอดเงินขายของผู้ประกอบธุรกิจรายใดรายหนึ่งหรือของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป และไม่ก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด”

ประเด็นวินิจฉัย

การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท พ. และบริษัท อ. เป็นการรวมธุรกิจที่ต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยดังนี้

๑. ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๓. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือไม่

๔. การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่หนึ่ง คือ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มีสถานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ฟ. และบริษัท อ. ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจที่จดทะเบียนจัดตั้งในประเทศไทย เพื่อประกอบธุรกิจในประเทศไทย โดยบริษัท ฟ. ประกอบธุรกิจในตลาดการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ และตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนบริษัท อ. ประกอบธุรกิจในตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงถือเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สอง คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ฟ. ได้เข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของบริษัท อ. ซึ่งเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะเป็นการรวมธุรกิจด้วยการเข้าซื้อหุ้นตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สาม คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า บริษัท ฟ. ไม่ได้ถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงเกินกว่าร้อยละห้าสิบของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมด และไม่ได้มีอำนาจควบคุมคะแนนเสียงส่วนใหญ่ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงไม่ได้มีอำนาจควบคุมการแต่งตั้งหรือถอดถอนกรรมการตั้งแต่กึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดในบริษัท อ. นอกจากนี้ บริษัท ฟ. และบริษัท อ. ไม่ได้อยู่ภายใต้บุคคลที่มีอำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจรายเดียวกัน ทำให้บริษัท ฟ. และบริษัท อ. ไม่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่เป็นการรวมธุรกิจเพื่อปรับโครงสร้างภายในของผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยเป็นประการที่สี่ คือ การรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิดการลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้คือ ตลาดการจำหน่ายคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ระบบคอมพิวเตอร์ในประเทศไทย และตลาดการให้บริการที่ปรึกษาทางธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทย โดยพบว่ายอดขายรายปีในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ มียอดขายรายปีในตลาดใดตลาดหนึ่งรวมกันเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ต่อมาเมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาดในตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจและผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็น

ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ อีกทั้ง ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำการรวมธุรกิจ และผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ ไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสามรายแรกที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ ร้อยละเจ็ดสิบห้าขึ้นไป ตามข้อ ๓ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งไม่เข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจ อันอาจก่อให้เกิดการผูกขาดหรือการเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าว จึงไม่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ฟ. และบริษัท อ. มียอดเงินขายในตลาด ที่เกี่ยวข้องกับกรรวมธุรกิจตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ซึ่งเข้าองค์ประกอบการรวมธุรกิจอันอาจก่อให้เกิด การลดการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญในตลาดใดตลาดหนึ่ง ตามข้อ ๓ ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขัน ทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งผลการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงต้องแจ้งผลการรวมธุรกิจ ต่อคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่ง พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งนี้ กรณีดังกล่าวได้กระทำการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖ และได้แจ้งผลการรวมธุรกิจเมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นการแจ้งผลการรวมธุรกิจ ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเอกฉันท์รับทราบการแจ้งผลการรวมธุรกิจระหว่าง บริษัท ฟ. และบริษัท อ. ตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖